

[Elmqvist.]

ledes, at nogen Hensigt i saa Henseende nærer hverken Ministeren eller Regeringen overhovedet.

I § 4 staar, at Udførelsen af Fondens løbende Forretninger bemyndiges Indenrigsministeren til at overdrage til Kongeriget Danmarks Hypotekbank eller til en Kreditforening. Jeg vil gerne spørge den højtærede Minister, hvor langt Ministeren er kommet i sine Overvejelser af dette Spørgsmaal. Det kunde jo godt være, at Ministeren var kommet til Ende med sine Overvejelser. Jeg vilde nemlig for mit Vedkommende — og jeg tror, jeg er ganske i Overensstemmelse med mit Parti i saa Henseende — finde det absolut heldigst, om det blev en af de bestaaende Kreditforeninger, der kom til at overtage Udførelsen af Fondens løbende Forretninger. De bestaaende Kreditforeninger har Erfaringerne, de har den nødvendige Organisation, de har alle Muligheder for at kunne gøre det paa den bedst mulige Maade, og jeg vil derfor, hvis Ministeren ikke allerede har taget sit Standpunkt, varmt henstille til Ministeren, at det bliver en Kreditforening, der faar overdraget Udførelsen af Fondens løbende Forretninger.

Under Hensyn til, at det altsaa drejer sig om et Forsøg, under Hensyn til, at vi ikke, selv om der er mange Skavanker ved en saadan Lovgivning, skal benægte, at der kan være Mulighed for, at den hist og her kan bringe en Hjælp, vil vi tilsige vor Medvirkning til Lovforslagets Gennemførelse ogsaa i dette høje Ting.

Lange: Formaalet med det foreliggende Lovforslag: at komme de Folk til Hjælp, der har paabegyndt Byggeri inden Krigens Udbrud og ikke har faaet Prioriteringen gennemført, er et Formaal, som sikkert alle kan tiltræde. De byggende, enten det er Personer eller Selskaber, der har projekteret deres Byggeri paa et Tidspunkt, hvor man ikke regnede med de ulykkelige Forhold, vi nu paa saa mange Maader lever under, er jo bragt i en meget alvorlig økonomisk Situation ved det store Fald, som er foregaaet i Obligationskurserne, og for mange er det sikkert hele deres økonomiske Velfærd, der staar paa Spil. Hvis det foreliggende Forslag kan hindre eller i hvert Fald i betydelig Grad afbøde de Tab, der ellers vilde blive lidt, vil Forslagets Gennemførelse være af stor Betydning, og jeg skal for mit Vedkommende ikke benægte, at der foreligger en saadan Mulighed. Men giver man gennem det foreliggende Forslag de vanskeligt stillede Laantagere en Chance for at komme

over Vanskelighederne, saa maa man dog ikke lukke Øjnene for, at de ogsaa løber en betydelig Risiko, og det vil efter min Mening være nødvendigt at gøre Laansøgerne opmærksom paa denne Risiko, hvilket ikke er mindst nødvendigt, hvis man vil undgaa, at der til sin Tid med større eller mindre Ret stilles Krav til Staten.

Tanken om kortfristede Laan er ikke ny, bl. a. blev Problemet indgaaende behandlet i den Realkreditkommission, der nedsattes af den højtærede Indenrigsminister i 1933, og som afgav sin Betænkning 8. Januar 1936. Men naar man ikke hidtil har dristet sig til at forsøge med denne Laanefond, er Grunden vel først og fremmest den, at man aldrig kan vide, hvorledes Forholdene ligger paa Pengemarkedet, den Dag de kortfristede Laan forfalder. Det, der for Kreditforeningslaantagerne er det særligt betryggende, er jo, at naar Terminsydelserne betales og Pantet ikke forfalder, kan Laanet aldrig opsiges, idet det afdrages, til det er udbetalt. Ved den foreslaaede Ordning er Risikoen den, at ingen kan vide, hvorledes Forholdene ligger om 3 Aar, naar Laanene skal tilbagebetales. Man kan haabe, at Forholdene har bedret sig tilstrækkeligt, men noget sikkert kan man ikke bygge paa; der skal en betydelig Kursstigning til, for at Resultatet kan blive tilfredsstillende. Naar jeg før sagde, at man ikke hidtil havde dristet sig til at indføre kortfristede Laan, mente jeg naturligvis ved Prioritering af Byggeforetagender, for Stat og Kommune har jo i høj Grad benyttet denne Laanefond; men det offentlige har ogsaa en helt anden Mulighed for at klare sig, naar Laanet forfalder, ved at lade Bankerne, særlig Nationalbanken, træde til, selv om dette maaske undertiden sker mere eller mindre frivilligt. Men hvem vil hjælpe Laantagerne i den foreslaaede nye Laanefond, hvis Forholdene ikke bedrer sig, maaske oven i Købet forringes? Selv om man vil hævde, at Staten ingen Forpligtelse har, kan dens Medvirken til sin Tid meget vel blive paakrævet. Man maa vel have Lov til at haabe, at Forholdene udvikler sig tilfredsstillende, og saa vil Resultatet blive godt.

Et andet vigtigt Spørgsmaal er, til hvilken Rente de kortfristede Obligationer kan afsættes — selv om jeg naturligvis indrømmer, at det ikke er afgørende for Laan paa saa kort Tid, om Renten er lidt højere eller lidt lavere. Man maa være klar over, at der ikke er noget stort Pengemarked til Aftagelse af kortfristede Laan, særlig hvis disse fremkommer i større